

LETNO POROČILO

JAVNEGA ZAVODA MALA ULICA – CENTRA ZA OTROKE IN DRUŽINE V LJUBLJANI

ZA LETO 2014

POSLOVNO POROČILO PRIPRAVILA:
V.D. DIREKTORICE EVA STRMLJAN KRESLIN S SODELAVCI
RAČUNOVODSKO POROČILO PRIPRAVILI V RE PLUS D.O.O.

Ljubljana, februar 2015

I. SPLOŠNI DEL

Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani (v nadaljevanju JZ Mala ulica) je bil ustanovljen s sklepom Mestnega sveta MOL 9. junija 2014. JZ Mala ulica je uradno pričel s svojim delovanjem 1. 7. 2014.

Prostori, kjer JZ Mala ulica opravlja svojo dejavnost, so na Prečni ulici 7.

Dejavnost JZ Mala ulica se je pred tem izvajala v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji, natančneje v enoti Družinski center Mala ulica. Z dnem 1. 7. 2014 se je premoženje, s katerim je do 30. 6. 2014 upravljal Javni zavod Mladi zmaji na lokaciji Prečna 7, preneslo na novoustanovljeni Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani, v obsegu in vrednosti, kot ga je v knjigovodskih evidencah oziroma poročilih izkazal Javni zavod Mladi zmaji na dan 31. 12. 2013. Prav tako se je z dnem 1. 7. 2014 izvršil prevzem delavcev, ki so bili v Javnem zavodu Mladi zmaji sistemizirani na delovna mesta v okviru enote Družinski center Mala ulica. Za čas imenovanja direktorja, vendar največ za dobo enega leta, po 22. členu Sklepa o ustanovitvi funkcijo direktorja zavoda opravlja vršilka dolžnosti direktorja zavoda Eva Strmljan Kreslin.

1.1 Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

- Zakon o javnih financah (UL RS 79/99 in spremembe),
- Zakon o zavodih (UL RS 12/91 in spremembe),
- Zakon o delovnih razmerjih (UL RS 42/02 in spremembe),
- Zakon o javnih uslužbencih (UL RS 56/02 in spremembe),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 56/02 in spremembe),
- Zakon o računovodstvu (UL RS 23/99 in spremembe),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (UL RS 46/03) in
- Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja (UL RS 52/94 in spremembe).

1.2. Dolgoročni cilji zavoda, kot izhajajo iz večletnega programa dela

Poslanstvo Javnega zavoda Mala ulica je zagotavljati mrežo varnih in družinam prijaznih prostorov – družinskih centrov za kvalitetno preživljanje skupnega prostega časa ter organizirati in izvajati podpirne programe in dejavnosti, namenjene predšolskim otrokom in njihovim staršem. Trenutno Javni zavod upravlja en družinski center (Mala ulica), v petletnem obdobju pa bi želeli na območju MOL odpreti vsaj še dva.

Družinski center Mala ulica s svojim delovanjem izvaja pomemben del Strategije razvoja vzgoje in izobraževanja v MOL za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in družin, pri čemer izvaja številne dejavnosti za obe ciljni skupini ter poletne počitniške programe za osnovnošolske otroke prve triade. V zadnjih desetletjih se je družina oziroma družinsko življenje drastično spremenilo. Zaradi višje starosti mater ob prvem porodu, manjšega števila otrok in daljše življenjske dobe se je obdobje aktivnega življenja z otroki skrajšalo na račun obdobja zožene družine, t.j. skupnega življenja partnerjev pred otroki oziroma obdobje »praznega gnezda«. Po drugi strani se je pomen starševstva in odgovornosti do otrok izjemno intenziviral. Starši se za otroke odločajo po tehtnem premisleku in šele, ko so prepričani, da jim lahko zagotovijo ustrezne materialne življenjske pogoje, kar izrazito vpliva tudi na število rojenih otrok. Drastično so se spremenili tudi pogoji dela; prekarno delo, karijerne zahteve, kot na primer dolgi

delovniki, delo ob vikendih in prazniki ter zahteve po mobilnosti zaposlenih, so pogosto popolnoma nezdržljive z družinskim življenjem. Slovenija se znotraj držav članic EU uvršča v skupino držav z najslabšo kompatibilnostjo med materinstvom in zaposlenostjo. Karakterizirajo jo samoumevnost in hkrati ekonomska nujnost zaposlenosti žensk, rigidna zaposlovalna politika (vstop na trg delovne sile po nekajletni prekinitvi je težak) in slabe možnosti krajšega, deljenega ali fleksibilnejšega delovnega časa. Polovičen oziroma manj kot 8-urni delovnik je zakonsko sicer omogočen, vendar v praksi nezaželen in težko uresničljiv.

»Odgovorno starševstvo« je postalo normativ, ki ga zapoveduje poplava starševskih revij in literature za starše, okolje, proizvajalci otroške hrane, opreme in igrač ter izobraževalne in svetovalne organizacije ter internetne svetovalnice in družabna omrežja. Zaradi velike spremembe v pojmovanju in dojemanju starševstva, ki je nastala ob prehodu generacij, mladi starši ne zaupajo nasvetom svojih staršev, ampak se obračajo na različne svetovalce, vrstnike in starševsko literaturo. Materinstvo kot primarna starševska vloga nalaga ženskam veliko družbeno odgovornost. Čeprav je korektno govoriti o starševstvu, je le-to še vedno izrazito spolno zaznamovano; mati kljub nedvomno vedno pomembnejši vlogi očetov v starševanju še vedno ostaja primarna starševska vloga. Kljub temu, da se očetje današnje generacije bolj vključujejo v delo z otroki, je njihova vloga bolj podporna oziroma asistentska in časovno manj obremenjujoča kot vloga matere. Očetje se tudi bolj angažirajo v prijetnejših oblikah skrbi za otroke, kot na primer skupno preživljanje prostega časa in igranje, medtem ko so primarna skrb, nega in rutinska opravila še vedno v domeni mater. Materinstvo je postalo mnogo manj zasebno in bolj javno regulirano, blagostanje in skrb za otroka pa osrednja moralna in družbena zahteva. Kolikor bolj se utrjuje zahteva po optimalni oskrbi otroka, toliko bolj postaja starševstvo emocionalno, organizacijsko in finančno zahteven projekt.

Spremembe v načinu življenja, karijerne zahteve in daljšanje delovne dobe pa ne vplivajo le na način življenja mater, ampak tudi starih mater. Te so ob rojstvu in v zgodnji dobi otroštva svojih vnukov še delovno aktivne ali pa so zaposlene z drugimi dejavnostmi izven družine in se praviloma ne morejo ali ne želijo obvezovati z varstvom. Tradicionalne družinske vloge so se tudi v širši družini zrahljale in matere težko računajo na avtomatično in samoumevno pomoč svojih mater. Porodniški dopust in kakovostna mreža vrtcev sta sicer osnovna, vendar nikakor ne zadostna pomoč.

Posebno pozornost je potrebno nameniti tudi enostarševskim družinam, saj le-te spadajo v ekonomsko najbolj ogrožene kategorije prebivalstva, ter deprivilegiranim družinam (družine z nizkimi dohodki, priseljske družine). Pri otrocih iz teh družin se kopičijo socialno-ekonomska tveganja, ki negativno vplivajo na razvoj intelektualnih spretnosti, šolski uspeh, socialne in čustvene kompetence, socialno prilagojenost in zdravje.

DC Mala ulica je prvi družinski center v Ljubljani in Sloveniji, ki nudi prostor in storitve praktično vse dni v letu in vsak dan. DC Mala ulica ima stične točke z vsemi tremi tujimi koncepti (belgijski, skandinavski in nemški) – od vseh smo se pri pripravi koncepta učili, poskušali vzeti najboljše in koncept prilagodili tako, da bo ustrezno odgovarjal na potrebe prebivalcev Ljubljane. Bistvena naloga družinskega centra je, da funkcionira kot »javna dnevna soba«, torej prostor, kjer otroci skupaj s starši preživljajo prosti čas. Glede na obisk, ki ga je DC Mala ulica beležil že v prvem letu svojega delovanja, so tovrstni družinski centri nujno potrebni v vsakem mestu oz. v primeru Ljubljane na več mestih, predvsem v predelih z visoko koncentracijo prebivalstva oz. mladih družin, kar bo vodilo tudi pri nadaljnjem razvoju družinskih centrov, zlasti na lokacijah, kjer je poleg visokega števila predšolskih otrok prisotna tudi socialna deprivilegirana mladina in družin in odsotnost primernih in dostopnih programov zanje.

Odločitev, da MOL družinski center ustanovi v okviru javnega zavoda, ki ga tudi financira, je bila izjemno pozitivna tudi zato, ker edino na ta način lahko zagotovimo staršem nekomercialen prostor in storitve. Zelo pomembna lastnost družinskega centra je namreč neformalnost in nekomercialna naravnost.

Zaradi urbanizacije in individualizacije je medsebojno povezovanje in pomoč postala redkost, še posebej v urbanem okolju, kot je Ljubljana. Na družinsko podporo v smislu varstva otrok in drugih oblik pomoči se mladi starši ne morejo več zanašati v tolikšni meri kot nekoč, saj so danes tudi stari starši še delovno aktivni in se tudi drugače aktivno vključujejo v družbeno dogajanje. Veliko je tudi migracij in v Ljubljani zelo malo družin živi skupaj oziroma blizu svojih staršev. Družinski center s ponudbo občasnega varstva tako rešuje problem šibkih socialnih omrežij družin z otroki, na drugi strani pa naslavlja vprašanje medsosedskih odnosov. Družinski center ponovno vzpostavlja medsosedsko solidarnost in z graditvijo mikro mreže, v katero so vključeni lokalni prebivalci, ustvarja občutek domačnosti, ki je potreben za to, da mesto živi. Družinski centri dopolnjujejo obstoječo ponudbo otroškega varstva, ki ga ponuja javna mreža vrtcev in nekatere organizacije, katerih dejavnost je tudi otroško varstvo (Združenje Sezam, Zveza prijateljev mladine in druge nevladne organizacije, večinoma sofinancirane preko javnega razpisa za podporne dejavnosti za otroke OPVI MU MOL).

Projekt, ki je unikum ne le v slovenskem, ampak tudi mednarodnem prostoru, je v dveh letih delovanja potrdil nujnost tovrstnih prostorov za preživljanje prostega časa z vsem programom, ki ga nudi. Naš cilj je v petih letih odpreti vsaj še dva družinska centra v MOL, najraje v gosto naseljenih blokovskih naseljih, kot npr. Fužine, BS3, Bratovževa ploščad, Dravlje... Naslednja stopnja je vsekakor pomoč drugim (predvsem mestnim) občinam pri vzpostavitvi družinskih centrov, pomoč pri postavitvi programa in povezovanje.

1.3. Letni cilji zavoda

Osnovni cilj v letu 2014 je bil vsekakor ustanovitev javnega zavoda ter vzpostavitev delovanja. Svet zavoda se je konstituiral v roku, in sicer 27. 8. 2014. V letu 2014 je svet sprejel Statut zavoda, Program dela za leto 2014 in Finančni načrt za leto 2014.

Vizija novega javnega zavoda je bila povečati število obiskovalcev na vsaj 24.000 letno, usposobiti prostore obstoječega družinskega centra za možnost istočasnega izvajanja različnih dejavnosti ter intenzivno iskati nove prostore, kjer bi s programom dopolnilne predšolske dejavnosti razširili dejavnost na nove lokacije, razširitev programa (ne)formalnega svetovanja staršem, pred- in po-porodnih srečanj staršev in vzpostavljanja podpornih starševskih skupin ter postati osrednja informativna točka in ponudnik storitev za nosečnice, starše in predšolske otroke v Ljubljani.

1.4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Kot je razvidno iz nadaljevanja poročila po posameznih sklopih dejavnosti, je JZ Mala ulica v celoti uresničil in presegel zadane letne cilje ob ustanovitvi zavoda.

Naloge in cilji so bili v celoti realizirani – razširili smo program za starše, izvedli smo celo več vsebin in dejavnosti, kot smo jih načrtovali, prav tako smo tako v počitniško varstvo kot v Družinski center sprejeli več otrok, kot smo načrtovali. Vse izvedene dejavnosti so zabeležene v Poročilu o izvedbi programa. Kakovost izvedbe programa počitniškega varstva smo preverili z anketo, ki so jo izpolnili praktično vsi starši in ki je pokazala veliko zadovoljstvo z našim delom. Z ureditvijo zunanjega igrišča v prvi polovici leta 2014 smo izjemno povečali obisk v obeh počitniških mesecih, juliju in avgustu. Prav tako smo s

preureditvijo »kockarnice« v prvem nadstropju stolpa (nabava mize in stolov) pridobili dodaten prostor za izvedbo ustvarjalnic, kar nam omogoča izvajati dve dejavnosti za otroke vzporedno oz. istočasno. V letu 2014 smo zabeležili najmanj 26.119 obiskov; število obiskov v letu 2013 smo presegli za 10 %, presegli pa smo tudi plan za leto 2014.

1.5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Julija se je na zunanjem igrišču poškodovala obiskovalka (zvin gležnja), ki je spregledala iztek klančine. Od zavarovalnice je zahtevala odškodnino, vendar je zavarovalnica zahtevek zavrnila kot neutemeljen. Drugih neprijetnih dogodkov ni bilo.

1.6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev glede na pretekla obdobja

Glede na dejstvo, da je bil JZ Mala ulica ustanovljen 1.7.2014, primerjava s preteklimi obdobji ni smiselna.

1.7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila

Podatki so predstavljeni v računovodskem delu poročila. Za področje delovanja Družinskega centra ni izrecno predpisanih standardov, meril gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja. Ne glede na zakonske odločbe skrbimo za ekonomičnost poslovanja na vseh področjih preko preverjanja cen, iskanju ugodnih ponudnikov, akcijskih cen pri nabavi potrošnega materiala, pri večjih zneskih pa preko Zakona o javnih naročilih.

Finančni načrt za leto 2014 je bil v celoti upoštevan, predvsem pa smo ves čas racionalno in preudrano razporejali zaposlene tako, da smo v najmanjši možni meri angažirali študente. Le-ti so nam predvsem pomagali pri počitniškem varstvu (kjer smo porabili manj sredstev Mestne občine Ljubljana, kot je bilo planirano), občasno pri rednem delu v primeru bolniških in letnih dopustov, kadar ni bilo možno prerazporediti ostalih sodelavk, ter za gostinsko delo in izpeljavo rojstnodnevnih zabav.

Ob tem bi rada poudarila, da tri zaposlene animatorke delajo tudi ob nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih, imajo neenakomerno razporejen delovni čas (en teden delajo od ponedeljka do petka, drug teden od ponedeljka do srede in cel vikend, tretji teden od srede do sobote) ter stalno delajo v popoldanskem delovnem času (ob tem da ob delovnikih izmenično po posebnem razporedu pričenjajo svoj delovnik ob 10. uri ali pa ob 14. uri, torej delajo en dan 10 ur in drugi dan 6 ur).

1.8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Finančno poslovanje smo vodili na podlagi Zakona o računovodstvu, ZUJF in drugih zakonskih aktov. Pri vseh prispelih računih smo izvajali notranjo kontrolo.

1.9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Ocenjujemo, da je zavod dosegel vse programske cilje, ki smo si jih zastavili za leto 2014 in da smo poslovanje zaključili uspešno.

1.10. Ocena učinkov poslovanja zavoda na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Družinski center Mala ulica stoji v samem mestnem jedru, v peš coni. To po eni strani pomeni, da smo vsem prebivalcem Ljubljane nekako enako dostopni, žal pa nimamo parkirnih mest v bližini. Pomembna pridobitev je bila postavitve nadstreška za otroške vozičke in ureditev zunanjega igrišča. S tem se je podoba celotnega mestnega kvarta pridobila na videzu urejenosti, živahnosti in obisku. Še posebej atraktivna je zelena stena (vertikalni vrt), ki je bila deležna veliko medijske pozornosti, privablja pa tudi mnogo turistov in poznavalcev arhitekture in urbanega urejanja prostora. Zelena stena dejansko razbija betonsko sivino kvarta in mu daje posebno vizualno dimenzijo. Nenazadnje zelena stena v okolico privablja ptice (in ptičje petje) in čebele – vse v duhu zelene prestolnice.

Tudi okoliške trgovine so že kmalu po ureditvi stavbe in začetku delovanja po njihovem pričevanju zabeležile boljši obisk, drugačno strukturo obiskovalcev in večjo pretočnost. Ob dveh knjigarnah v bližini se je ob koncu leta odprla še ena, najbližja Družinskemu centru, tako da podoba tega mestnega kvarta dobiva bolj kultivirano podobo, drugačne obiskovalce (mlade družine, intelektualce) in občutek večje varnosti.

V Mestni občini Ljubljana so se v jeseni 2014 odprli kar trije Mali ulici podobni centri (Mini City, Družinski center Lieber in HiškaŠiška). Vsi trije so v lastni zasebnikov, zaenkrat ponujajo manj programa in krajši odpiralni čas. Z dvema od treh centrov smo bili v stiku, saj so nas kontaktirali tudi s prošnjo za nasvete pred otvoritvijo prostorov. V Mali ulici smo prepričani, da ti centri ne predstavljajo konkurence, ampak dobrodošlo obogatitev ponudbe za otroke v MOL, kar dviga splošno raven kulture vzgoje in ravnanja z otroki – to pa je v korist vsem ponudnikom otroških programov. Prepričani smo tudi, da smo prav s svojim obstojem ter uspešnim delovanjem in priljubljenostjo povzročili in spodbudili druge organizatorje k odprtju podobnih prostorov, kar je zagotovo izjemno pozitiven vpliv na dogajanje na področju predšolske vzgoje.

II. POSEBNI DEL

1. USTANOVITELJ JAVNEGA ZAVODA MALA ULICA

Ustanovitelj Javnega zavoda Mala ulica je Mestna občina Ljubljana, ki je na 35. Seji Mestnega sveta MOL (9. 6. 2014) na podlagi 3. Člena Zakona o zavodih (Uradni list RS 12/I/91, 45/I/94 – odl. US, 8/96, 36/00-ZPDZC in 127/06-ZJZP) in 27. Člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12) sprejela Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Mala ulica.

2. PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA MALA ULICA

Naziv:	Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani
Sedež:	Prečna ulica 7
Pošta:	1000 Ljubljana
Telefon:	01 / 306 27 00
Elektronski naslov:	info@malaulica.si
Spletna stran	www.malaulica.si
Davčna št.:	38302586
Matična številka:	6636454000
Podračun UPRAVE RS ZA JAVNA PLAČILA:	SI56 0126 1600 0002 610

3. ORGANIZIRANOST ZAVODA IN VODSTVO

V.d. direktorice:	Eva Strmljan Kreslin
Predsednik sveta zavoda:	Sašo Rink (predstavnik MOL)
Namestnica predsednika sveta zavoda:	Mojca Škrinjar (predstavnica MOL)
Članice in člani sveta zavoda:	Manca Kaliman (predstavnica zaposlenih) Iztok Kordiš (predstavnik MOL) Jožica Pantar (predstavnica aktiva ravnateljic)

V JZ Mala ulica so poleg v.d. direktorica še štiri zaposlene:

Manica Kaliman, dipl. soc. delavka,
Duši Kumer, dipl. soc. pedagoginja
Maja Kos, dipl. upravna administratorica
Katja Poznič, akad. restavratorka

Poleg redno zaposlenih pri delovanju zavoda redno sodeluje še 12 študentov.

4. URESNIČEVANJE VIZIJE IN POSLANSTVA JAVNEGA ZAVODA MALA ULICA

Poslanstvo Javnega zavoda Mala ulica je zagotavljati mrežo varnih in družinam prijaznih prostorov za kvalitetno preživljanje skupnega prostega časa ter organizirati in izvajati podporne programe in dejavnosti, namenjene predšolskim otrokom in njihovim staršem. Vodilo našega dela je, da se čimbolj približamo potrebam staršev in smo pri svojem delu maksimalno fleksibilni. Prav zato je Družinski center odprt vse dni v tednu, med delovniki od 10. do 19. ure in ob vikendih in praznikih od 10. do 18. ure. V letu 2014 je bil družinski center zaprt le 1. novembra in 25. decembra. Ocenjujemo, da je prav odpiralni čas naša bistvena prednost, saj se prilagajamo prostemu času družin in ponujamo prostor in dejavnost tudi v času, ko večina drugih organizacij ne dela.

Čimbolj se skušamo prilagoditi tudi programsko, zato zahtevnost in deloma vsebino posameznih delavnic sproti prilagajamo številu in starosti otrok, ki se delavnice udeležijo. Sproti se – kolikor je to le v naši moči - odzivamo tudi pobudam in predlogom staršev glede vsebine predavanj s področja nege in vzgoje otroka.

5. DEJAVNOSTI JZ MALA ULICA

Osnovna dejavnost zavoda je:

- organizacija prostočasnih in izobraževalnih aktivnosti za predšolske otroke 360 dni v letu,
- organizacija in izvedba občasnega varstva predšolskih otrok,
- organizacija in izvedba počitniškega varstva za otroke prve triade OŠ med vsemi šolskimi počitnicami in
- organizacija podpornih in izobraževalnih programov za starše.

Družinski center Mala ulica je odprt vsak delovnik od 10. do 19. ure, med vikendi in prazniki pa od 10. do 18. ure.

V sklopu zavoda deluje tudi manjša kavarna kot dopolnilna dejavnost, kjer ponujamo sadne sokove, tople napitke in vsak dan svežo zelenjavno juhico, pripravljeno iz ekološko pridelanih sestavin.

6. POROČILO SVETA ZAVODA

Svet zavoda sestavlja 5 članov: 3 predstavniki ustanovitelja (MOL), en predstavnik uporabnikov oz. zainteresirane javnosti (na predlog aktiva ravnateljev javnih vrtcev, katerih ustanoviteljica je MOL) in en predstavnik zaposlenih.

V letu 2014 so se člani sveta zavoda sestali na 2. rednih sejah, kjer so sprejeli naslednje akte:

- Poslovnik sveta zavoda
- Statut zavoda
- Program dela zavoda za leto 2014
- Finančni načrt zavoda za leto 2014

Potek sej, njihova vsebina in sklepi, ki so bili sprejeti na sejah, so zabeleženi v zapisnikih, ki so jih člani sveta zavoda sproti sprejemali, pregledali in z morebitnimi pripombami, predlogi tudi potrdili na vsaki naslednji seji. Vsa dokumentacija je shranjena v arhivu JZ Mala ulica.

7. POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA

1.1. POČITNIŠKO VARSTVO ZA ŠOLARJE PRVE TRIADE

Poletno počitniško varstvo (30. 6. - 29. 8. 2014)

V poletno počitniško varstvo je bilo vključenih 185 otrok; vsak počitniški teden po 20 (nekaj jih je bilo v varstvu le po nekaj dni). Čeprav smo sprva načrtovali 18 otrok tedensko, smo se ob velikem povpraševanju odločili za povečanje vsake skupine za 2 otroke. Menim, da kvaliteta zaradi tega ni trpela, saj imamo še vedno zelo dobro razmerje med odraslimi spremljevalci in otroki – 1:5. To razmerje omogoča pristen stik z otrokom, dober odziv na posameznikove potrebe in možnost prilagajanja programa posameznim otrokom (npr. manjša skupinica se sprehaja, druga igra nogomet, tretja spleta venčke...). Vsak teden je bil tematsko opredeljen, glede na temo smo ustvarjali, vabili zunanje izvajalce programa in organizirali obiske muzejev in drugih inštitucij. Teme v letu 2014 so bile raziskovanje narave, medkulturni teden, teden animiranega filma, živalski teden, teden Ljubljane, teden voda, mala šola čarodejev, teden zdrave prehrane in znanstveni teden.

Tematski tedni so bili po odzivu otrok in staršev odlično pripravljene, še najslabše sprejet je bil s strani otrok "Teden zdrave prehrane", ki pa so ga starši pozdravili z navdušenjem. Med otroci smo naredili tudi krajšo anketo o temah, ki bi jih zanimale v naslednjem letu.

Jesensko počitniško varstvo (27. – 30. 10. 2014)

Jesenskega počitniškega varstva se je udeležilo skupno 21 otrok (od tega eden brezplačno). Tema tedna je bila gozdna pedagogika. Vsebinsko smo izpeljali vse delavnice (dvakrat obisk gozda z gozdnim pedagogom, obisk naravoslovnega muzeja, reciklažna ustvarjalnica), ki so bile predhodno načrtovane, na zadnji dan varstva pa smo dodali še peko kostanja.

Novoletno počitniško varstvo (29. – 31.12.)

Novoletno počitniško varstvo smo organizirali zaradi povpraševanja staršev. Udeležilo se ga je v prvih dveh dneh 14 in zadnjem dnevu 10 otrok. Teme so bile zimske – delavnica o Eskimih, ustvarjalnica snežnih krogel in ogled kinopredstave v Kinodvoru.

V letu 2014 smo počitniško varstvo izvajali skupno 52 dni, 9 ur dnevno.

1.2. PROGRAM ZA OTROKE

Program za otroke izvajamo ob delovnikih v popoldanskem času od 16.30 ure dalje. Otroci, ki so vključeni v vrtec, običajno v Družinski center pričnejo prihajati okrog 16. ure, zato bi bilo izvajanje programa pred to uro nesmiselno. Dnevi in ure ustvarjalnic so enake v celem šolskem letu. Vse ustvarjalnice so koncipirane za predšolske otroke, otroci do 3. leta starosti se jih večinoma udeležujejo v spremstvu staršev, ki so včasih zgolj prisotni v prostoru, pogosto pa tudi pomagajo otrokom pri ustvarjanju. Vsaka ustvarjalnica je koncipirana tako, da otroci ne potrebujejo predhodnega znanja niti ni potrebno, da se jih redno udeležujejo, saj je vsaka ustvarjalnica celota zase. Pomembno je, da se otroci lahko priključijo ustvarjanju kadarkoli – tudi če se ustvarjanje občasno nadaljuje (npr. pri Godalkanju,

tujejezičnih igralnih uricah ali včasih pri umetnostnih delavnicah, ko izdelujejo večjo umetnino), se lahko otroci vključijo naknadno. Glede na to, da so naši obiskovalci predšolski otroci, se s posamezno temo na ustvarjalnicah bolj spoznavajo in ugotavljajo, kaj jim je všeč, kaj jih zanima in v kakšni obliki ustvarjanja najbolj uživajo. Če jim posamezna tema bolj leži, se kasneje lahko usmerijo v bolj redno, sistematično in bolj strokovno izobraževanje, npr. v Pionirskem domu ali drugih podobnih institucijah. Pomembna vloga Družinskega centra je torej, da se otroci seznanijo z različnimi oblikami obšolskih dejavnosti, kar je za starost, ki jo pokrivamo, popolnoma dovolj. Naša želja in namen je, da omogočimo otrokom in staršem varno in prijetno okolje za skupno igro, ustvarjanje in spoznavanje različnih dejavnosti, saj bo ob vstopu v šolo še vedno dovolj časa za usmerjeno dodatno izobraževanje.

Zap. št.	Dejavnost	Izvajalec	Št. izvedb od 1.1. – 30.6.	Št. izvedb od 1.7. – 31.12	Št. Izvedenih ustvarjalnic v letu 2014
1	Gibalna urica	Mala ulica		27	27
2	Godalkanje	Društvo Eno		14	14
3	Pravljica urica	Mala ulica	148	74	222
4	Pravljica z ustvarjalnico	Mala ulica	12	99	111
5	Nedeljske likovne ustvarjalnice	Ajda Mavser Nina Koželj Katja Poznič	22	18	40
6	Slikarske delavnice	Mala ulica	29	7	36
7	Etnološka delavnica	Mala ulica	20	10	30
8	Znanstvena delavnica	Mala ulica	24	12	36
9	Origami	Nataša Brunec	25	25	50
10	Lutkovna predstava	Teater za vse	17	16	33
11	Knjižni klub za otroke	Tadeja Pungerčar		14	14
12	Dedek Mraz	Teater za vse		3	3
13	Adventni koledar	Mala ulica		24	24
14	Poslikava obraza	Mala ulica	3	4	7
15	Nemščina za tamale	Ars Linguae	17	14	31
16	Malo angleščine	Ars Linguae	24	15	39
17	Rojstnodnevna zabava	Mala ulica	29	46	75
18	Pižama Party	Mala ulica	1	1	2
19	Igralne urice	Mala ulica	23		23
	Skupaj:		394	423	817

Tabela 1.: Izvedene dejavnosti za otroke v letu 2014

Od 19 različnih dejavnosti smo jih 11 izvedli sami (Mala ulica), torej zaposlene tri animatorke, občasno s pomočjo študentk oz. izjemoma v njihovi samostojni izvedbi. Poleg rednih ustvarjalnic smo v prvi polovici leta 2014 organizirali še:

- Pustovanje z gostovanjem čarovnika
- Koncert Nece Falk ob 1. obletnici otvoritve
- Velikonočne delavnice

- Branje na Noči knjige
- Štiri koncerte Godalkarskega orkestra na zunanjem igrišču

Gibalne urice

Gibalne urice so novost, ki smo jo uvedli septembra 2014. Izvajajo se dvakrat tedensko, ob torkih in četrtkih po jezikovnih igralnih uricah. Namen je razgibati otroke, razvijati in povečati njihove gibalne in fizične spretnosti, saj se že najmlajši otroci po različnih raziskavah in ugotovitvah premalo gibajo in so iz generacije v generacijo manj spretni in gibalno razviti. Gibalnih uric se v povprečju udeležuje 10-12 otrok, izvajajo se v večnamenskem prostoru. Pri izvedbi si pomagamo s poligonom, hulahop obroči, kiji, stoli in mizami ter drugimi pripomočki.

Godalkanje

Godalkanje je prav tako novost, ki smo jo uvedli septembra 2014. Izvaja jo glasbeni učitelj Bojan Cvetrežnik, ki z otroki spoznava različne tone, ritme in melodije. Za potrebe izvajanja glasbene delavnice smo nabavili tudi nekaj glasbil (glasbene tube in zvončke), ki so izjemen pripomoček za glasbeno učenje. Godalkanje redno obiskuje 10-12 otrok.

Na glasbenih delavnicah 'Godalkanje' otroke preko čustvenih slušnih zaznav pripeljemo do spoznavanja in izražanja raznih glasbenih razpoloženj in skladb. Po avtorski metodi, ki ima teoretsko osnovo v svetovno priznanemu relativnem solfeggiu madžarskega skladatelja Zoltana Kodalyja otroci prepoznajo in pojejo tonalni center, sedem živali, ki simbolizirajo diatonični tonski sistem (**d**oga, **r**ega, **m**iska, **f**azan, **s**ova, **l**astovica, **t**iger), spoznavajo različna nadstropja (oktave), najdejo poltone v tonskem sistemu, gradijo akorde. Tako izvajajo tudi enostavne otroške pesmice s solimizacijskimi zlogi, spoznavajo gostujoče instrumente (violina, viola, ukulele, bouzouki, mandolina, kontrabas, ipad, looper, dj pripomočki...). Ritem spoznajo tudi vizualno na način, kot ga zapisujemo v klasični notografiji. Notne vrednosti zamenjamo z zabavnimi zlogi (bum, čika, čikata, čikataka).

Za izvedbo uporabljamo izredno uporabne posamične barvne zvončke v celotni kromatični uglasitvi v obsegu dobrih dveh oktav in zvoneče cevi (boomwhakers), ki si nadanejo kapo in se preselijo v drugo oktavo ter dajejo osnovo zgrajenim triglasnim akordom. Vse znanje združimo ob koncu sezone v igri 'Poj, ne jezi se', kjer se skozi igro s kocko in s podobnimi pravili, kot pri slavnem 'človek ne jezi se' spoznamo tudi intervale (pol ton, cel ton, mala in velika terca, kvarta, oktava). Delavnice ne zahtevajo redne kontinuirane udeležbe posameznega otroka. Za raznoliko izkušnjo nekajkrat letno ponudimo tudi drugačne delavnice mojstrov, ki imajo izdelan svoj program za uvajanje malčkov v glasbeni svet (Samo Kutin, Brina Vogelnic...). Včasih gostjejo tudi učenci ali učitelji glasbene šole Godalkanje, ki otrokom uprizarjajo glasbene točke ali zvočno podpirajo pravljice ter jim tako omogočijo danes redko izkušnjo stika z živo glasbo. Najpomembnejši cilj je glasbeno izkustvo ter spoznavanje otrok, čigar staršem lahko svetujemo, kje vidimo otrokove talente in jim tako pomagamo pri nadaljnjih usmeritvah.

Pravljичne urice

Pravljичne urice izvajamo vsak dan ob 16.30, občasno pa tudi izven urnika, kadar je v Družinskem centru veliko otrok in jih želimo dodatno zaposliti ali umiriti. Pravljične urice izvajajo izmenično vse tri animatorke, ki so se za pripovedovanje in branje pravljic usposabljele pri pripovedovalki Anji Štefan. Izbor pravljice, način interpretacije in pogovor po pravljici sproti prilagajajo starosti in številu udeležencev – včasih preberejo le eno pravljico, včasih pa tudi štiri ali pet. Pogosto otroci sami prosijo za dodatne pravljice oz. pravljično urico in če je le mogoče, njihovo prošnjo uslišimo.

Pravljичne urice z ustvarjalnico

Pravljичne urice z ustvarjalnico smo izvajali v poletnem mesecih, ko ne izvajamo rednega programa ustvarjalnic – deloma zaradi manjšega obiska (kot v zimskih mesecih), deloma pa zaradi kadrovske zasedbe. V poletnih mesecih sta po dve zaposleni animatorki, ki izvajata program, vključeni v počitniško varstvo (od 7.30 – 16.30), zato je tretja zaposlena pri izvajanju delavnic sama oz. si moramo v primeru letnih dopustov pomagati s študenti. Pravljica, ki jo izvajalka načeloma pripoveduje, saj na ta način bolj pritegne otroke kot če bi brala, je nadgrajena z ustvarjanjem na temo pravljice – risanjem, izrezovanjem likov, oblikovanjem iz plastelina ali gline ipd. poglobi otrokovo pravljico izkušnjo, bolj razmišlja o tem, kar je slišal, poglobi informacijo in jo lažje reflektira. Pravljичne urice sproti prilagajamo številu in starosti otrok.

Likovne delavnice

Likovne delavnice sta ob nedeljah dopoldne izmenično izvajali naša stalna sodelavka Nina Koželj, kiparka in absolventka Pedagoške fakultete, ter stalno zaposlena Katja Poznič, akad. restavratorka in pedagoginja. Otroci se v likovnih ustvarjalnicah spoznavajo z različnimi tehnikami risanja, slikanja in kiparstva. Likovne delavnice so namenjene otrokom od 4. leta dalje, v povprečju se jih udeleži 6-10 otrok.

Umetnostne urice

Umetnostne urice je vodila naša animatorka Katja Poznič, akademska restavratorka. Otroci so se spoznavali z različnimi umetnostnimi obrtmi, kot npr. z izdelovanjem tapiserije, pozlato, pisanje z gosjim peresom, gradnjo piramid ipd. Ob izdelovanju posameznih izdelkov dobijo otroci izčrpno informacijo o tem, kdo se ukvarja s to umetnostno obrtjo, kdaj in zakaj s pričeli z njo, za kaj je uporabna, čemu se ne srečujejo z njo vsakodnevno...

Etnološke delavnice

Zasnovo etnoloških delavnic je izdelala etnologinja dr. Breda Čebulj Sajko, izvajajo pa jo izmenično vse tri animatorke. S temi delavnicami skušamo slediti koledarju, letnim časom, praznikom v Sloveniji in tujini, starim slovenskim ljudskim običajem, včasih pa gremo na pot okrog sveta in spoznamo kako drugo kulturo, ljudstvo, običaj... Otroci običajno izdelujejo, rišejo ali oblikujejo izdelke, povezane s temo delavnice, ob tem pa jim izvajalka skuša čimbolj plastično razložiti pomen praznika, praznovanja, običaja,...

Znanstvene delavnice

Znanstvene delavnice izmenično izvajajo vse tri animatorke. Ena od njih, Katja Poznič, se je za izvajanje znanstvenih delavnic z otroki izobraževala pri g. Tomažu Ogrinu na Inštitutu Jožef Štefan in svoje znanje prenesla na ostali dve sodelavki. Različne poskuse, primerne za predšolske otroke, sproti iščemo v slovenski in tuji literaturi. Gre za preproste, nenevarne poskuse, ki pa v otrocih zbudijo radovednost in zanimanje, kot npr. mešanje vode z različnimi snovmi (olje, sladkor, malinovec...), tekma avtomobilčkov na zračni pogon (z baloni), pisanje skrivnih sporočil z nevidnim črnilom ipd.

Origami

Gre za aktivnost, večino, tudi umetnost, s katero je prijetno zapolnjevati čas in hkrati koristi razvoju otrok. Raziskava možganov, ki sta jo izvedla Dr. Katerin Shumakov in Yuri Shumakov potrjuje koristne učinke origamija na možgane. Koristi origamija so: zaporedje aktivnosti, ki je potrebno za posamezni modelček, razvija in uri spomin in natančnost. Origami pomaga pri razumevanju matematičnih konceptov in boljši prostorski predstavi. Krepijo se fini gibi prstov, ki aktivirajo možgane. Vpliva na aktivacijo leve in desne hemisfere možganov, kreativnost in potrpežljivost. Origami je mirna, fokusirana dejavnost, ki je hkrati zanimiva, barvita in izboljšuje koncentracijo. Tako je primeren tudi za otroke, ki jih

je sicer težko umiriti in prepričati, da sledijo zaporedju navodil, saj jih motivacija, da izdelek dokončajo, ohranja zbrane. Zavedanje »kaj vse zmorem« vpliva na otrokovo samozavest.

Lutkovne predstave

Nedeljske lutkovne predstave izvaja društvo Teater za vse, ki ima v svojem naboru vrsto lutkovnih predstav, primernih za otroke od 2. leta dalje. So izjemno prilagodljivi, imajo minimalne scenske zahteve, kar nam zaradi prostorske stiske zelo odgovarja, hkrati pa so njihove lutkovne predstave kljub najnižji ceni, ki smo jo »našli« na trgu, kvalitetne in prilagojene razumevanju najmlajših otrok.

Knjižni klub

Knjižni klub je izvajala Tadeja Pungerčar. Namen knjižnega kluba je bil otrokom preko pripovedovanja in poslušanja pravljic, zgodb, pesmi in ugank posredovati spoznanje in razumevanje osnovnih življenjskih vrednot (prijateljstva, ljubezni, iskrenosti, poštenosti, radodarnosti, tolerantnosti ...) razvijati njihovo domišljijo, bogatiti besedni zaklad, motivacijo do poslušanja in koncentracijo. Z refleksijo in pogovorom pa posredovani vsebini smo jih želeli spodbuditi k razmisleku, artikulacijo svojega mnenja, oblikovanju misli in vprašanj ter poglobiti njihovo izkušnjo. Skozi srečanja se je pri otrocih, ki so jih redno obiskovali, vidno večala koncentracija, zanimanje za ljudske zgodbe in poslušanje (ne zgolj branje= pravljic ter zgodb. Prav tako so vedno raje izražali svoje mnenje, ki je navadno potekalo preko risbe ali pogovora. Starši otrok so izrazili zadovoljstvo nad dogodki; tiski, ki so jim prisostvovali so večkrat vprašali za nasvet glede izbora literature in načina posredovanja zgodb.

Malo angleščine

Jezikovne igralne urice izvajajo učitelji Ars Linguae, ki so opravili posebno usposabljanje za poučevanje najmlajših otrok (2 – 6 let) pri avtorici učbenika Vanessi Reilly. Igralne urice v angleščini potekajo interaktivno, z veliko plesa, petja, štetja... Predhodno znanje ni potrebno. Namen jezikovnih igralnih uric je predvsem spoznati otroke s tujim jezikom, njegovim zvenom in melodijo. Ne gre za klasično učenje jezika, ampak bolj za to, da v otroku zbudimo zanimanje za tuj jezik, mu večamo samozavest z znanjem, ki ga pridobi (npr. nova pesmica v tujem jeziku, prešteti do 5 ali 10 v tujem jeziku ipd.) in ga navdušimo in pripravimo na morebitno nadaljne, bolj usmerjeno in sistematično učenje tujega jezika. Angleških igralnih uric se v povprečju udeleži 8-10 otrok, večinoma stalnih obiskovalcev, pogosto sodelujejo tudi starši najmlajših otrok.

Nemščina za tamale

Jezikovne igralne urice izvajajo učitelji Ars Linguae, ki so opravili posebno usposabljanje za poučevanje najmlajših otrok (2 – 6 let) pri avtorici učbenika Vanessi Reilly. Igralne urice v nemščini potekajo interaktivno, z veliko plesa, petja, štetja... Predhodno znanje ni potrebno. Namen jezikovnih igralnih uric je predvsem spoznati otroke s tujim jezikom, njegovim zvenom in melodijo. Ne gre za klasično učenje jezika, ampak bolj za to, da v otroku zbudimo zanimanje za tuj jezik, mu večamo samozavest z znanjem, ki ga pridobi (npr. nova pesmica v tujem jeziku, prešteti do 5 ali 10 v tujem jeziku ipd.) in ga navdušimo in pripravimo na morebitno nadaljne, bolj usmerjeno in sistematično učenje tujega jezika. Nemških igralnih uric se v povprečju udeleži 6-8 otrok, večinoma stalnih obiskovalcev, pogosto sodelujejo tudi starši najmlajših otrok.

1.3. PROGRAM ZA STARŠE

Program za starše izvajamo v dopoldanskem in večernem času. V dopoldanskem času je program predvsem namenjen mamicam na porodniškem dopustu – prijetno okolje Družinskega centra spodbuja intrakcijo med obiskovalkami, tudi če se ne udeležujejo programa, ampak pridejo zgolj popit kavico in poklepetat z drugimi mamicami, ki so v istem obdobju, imajo iste težave, vprašanja in strahove. To je še posebej pomembno v mestnem okolju, v katerem delujemo, saj so mamice na porodniškem dopustu pogosto osamljene, ker očetje oz. partnerji običajno večino dneva preživijo v službi. Družinski center jim nudi udobno okolje zanje kot za njihove dojenčke in malčke, ki se lahko svobodno gibljejo v zanje primernih prostorih.

Pedokinetika, poporodna telovadba »Mami in dojenček«, predporodni tečaj in tečaj za masažo dojenčka so plačljive dejavnosti in jih izvajajo zunanji izvajalci.

Predavanja, ki jih izvajamo v večernem času, obiskujejo tako naši redni obiskovalci kot tudi starši, ki imajo starejše otroke, ki se bodisi vključujejo v počitniško varstvo ali pa za predavanja izvedo preko medijev (Napovednik, spletna stran, facebook. E-novice...). Z rednim večernim programom za starše smo pričeli oktobra 2014 in zelo hitro dosegli dober obisk – od 12-20 udeležencev. Zagotovo k dobremu obisku pripomorejo kvalitetni izvajalci (večinoma Familylab), nezanemarljiva pa je tudi dostopna cena, saj je vstopnina za obiskovalce predavanj enaka kot za občajen vstop v Družinski center. V letu 2014 smo s prihodki iz drugih naslovov (gostinska dejavnost, vstopnine..) uspeli pokriti predavatelje, verjetno pa bomo morali dolgoročno razmišljati o višji vstopnini za predavanja.

Program	Izvajalec	Število od 1.1.-30.6.	Število od 1.7.-31.12.	Skupaj 2014
Pedokinetika	Pedokinetika	57	35	92
Mami in dojenček	Martina Razinger	41	30	71
Baby signs	Andreja Breznik	22	15	37
Tečaj masaže dojenčka *	Mojca Kurent	2	1	3
Predporodni tečaj*	Mojca Kurent	2	1	3
Ustvarjalnice za starše in otroke	Mala ulica	18		18
Predavanja	Različni izvajalci	4	5	9
Knjižne čajanke	Tadeja Pungerčar		4	4
Skupaj:		146	91	237

Tabela 2: Izvedene dejavnosti za starše v letu 2014

* oba tečaja zajemata po štiri srečanja

Pedokinetika

Program Pedokinetike vodi avtorizirana vaditeljica Pedokinetike.

Pedokinetika je razvojni koncept in je mednarodno registrirana znamka. Je holistični inegrativni pristop sodelovanja starš-dojenček v procesu življenjskega razvoja. Pedokinetika pripravi izhodišča, da možgani uberejo sinhrono pot usklajevanja leve in desne polovice v prvem razvojnem letu življenja. Kako se človek postavi na obe nogi je za celostni razvoj in vzpostavljanje samoregulacije za ohranjanje psihofizičnega zdravja skozi življenjski proces, izrednega pomena. Je optimalen individualni razvoj, ki nudi staršu, da z razvojnimi funkcionalnimi prijemi vzpostavi potreben kvaliteten funkcionalen stik, ki

omogoča staršu reorganizacijo in otroku proces porajanje izvornih gibov, ki zaradi življenja samega nudi usklajeno vzpostavljanje povezav leve in desne polovice možganov. Vse to se oblikuje v rast struktur možganov in predvsem deluje na rast in razvoj številnih nevro-mišičnih povezav v usklajeno delovanje leve in desne hemisfere. Z izkušnjami se oblikujejo strukture v možganih, na te izkušnje pa se v zgodnjem razvoju preko RFP direktno in zavestno vpletamo v proces sinaptogeneze. Več povezav, kot ji v zgodnjem otroštvu aktiviramo, večja je kapaciteta možganov, ki se šele razvijajo, da vzpostavijo usklajevanje v integrativnem delovanju v interakciji z okoljem. Tako potencial, ki ga dojenček nosi v sebi dobi nešteto možnosti, da se izrazi. Pedokinetika se aktivno vpleta in deluje na proces razvoja delov možganov v usklajevanje delovanja na vseh nivojih ter dozorevanje v optimalno integrirano celoto v obdobju do postavitve vertikalno na stopala.

Pedokinetika se zaveda pomena moči dotika, stika in komunikacije z dojenčkom. Zavedamo se moči kako se nekaj izvaja in dela. Predvsem kako se izvaja dnevno negovanje, vzgoja in kako kvalitetno se poraja učenje skozi življenje. Za takšno aktivno in zavestno vpletanje v razvoj, je potrebna samoreorganizacija in samoregulacija, ki se aktivira skozi štiriletni proces študija in treninga bodočih vaditeljev, ki po uspešnem končanju študija pridobijo naziv pedokinetik in vzpostavljajo učne situacije za starše skozi vadbne programe - growingSmart razvojnega koncepta Pedokinetike®.

Na lekcijah razvojno gibalnih uric preko gibanja in dotika mamice pod strokovnim vodstvom povezujejo zakone težnosti, biomehanike, anatomskega, fiziološkega in psihološkega razvoja človeka. Z dojenčkom iščemo stik preko dotika in tako nudimo dojenčku optimalen nevrološki razvoj. S pedokinetiko mamice ozavestijo svojo funkcionalnost in spoznajo, da je vse, kar naredijo, dobro – če vedo, kaj delajo in kako to delajo.

Pedokinetiko smo izvajali trikrat tedensko, dvakrat ob sredah in enkrat ob petkih dopoldne. Srečanj se deležuje od 2-6 mamic.

Telovadba Mami in dojenček

Poporodna telovadba se je izvajala dvakrat tedensko, ob torkih in četrkih. Vadba je namenjena mamicam najmanj 3. mesece po porodu. Vadba poteka skupaj z dojenčki. Po porodu je potrebno celotno telo prvo poravnati v ravnovesje in krepiti najgloblje mišice. Vadba za mamice z malčki poteka pod kontrolo inštruktorice Martine Razinger, ki je tudi sama mamica in je skozi lastne izkušnje in leta izobraževanj pridobila dovolj strokovnega znanja, da z veseljem in pogumom zanje prenaša na mlade mamice. Cilji vadbe so krepitev medeničnega dna, stabilizacija trupa, pridobivanje moči z vajami z lastno težo, dinamično raztezanje, krepitev trebuha, hrbta, nog in rok, dihalne vaje in sproščanje s pomočjo meditacije. Vadbe se v povprečju udeležuje 6 mamic, kar je tudi zgornja meja udeležbe, saj nam prostorske kapacitete ne omogočajo večjega števila udeleženk.

Baby signs

Učenje znakovnega jezika vodi prostovoljka Andreja Breznik, mamica treh otrok. Znakovni jezik za dojenčke je enostaven in naraven način komunikacije z otrokom še preden spregovori. To so posamezni znaki, ki predstavljajo posamezne besede in enostavne pojme kot so „jesti“, „mleko“ ali „še“. Znakovni jezik za dojenčke NI znakovni jezik za gluhe, je del znakovnega jezika za gluhe s poenostavljenimi kretnjami in naravnimi gibi. Uporaba znakov prinaša ogromno koristi tako za starše kot tudi za dojenčka. Z uporabo znakovnega jezika se otrokom omogoča edinstvena možnost, da izrazijo svoje doživljanje sveta okoli sebe s svojimi najbližjimi, medtem pa starši uživajo v opazovanju stvari, ki se odvijajo v malih glavah. Znakovni jezik za dojenčke, Baby Signs®, sta razvili Dr. Acredolo in Dr. Goodwyn, profesorici psihologije na kalifornijski univerzi Davis. Rezultati raziskovanj so pokazali, da

znakovni jezik, ki sta ga razvili pomaga položiti trdne temelje učinkovite komunikacije, ki bo otrokom ostala še dolgo po tem, ko bodo spregovorili in ko bo znakovni jezik „izginil“. Sposobnost otroka učinkovitega komuniciranja privede do uspehov v šoli, v službi in v privatnem življenju. V trenutku, ko se otroška inteligenca pospešeno razvija, spretnost komuniciranja krepi samozavest, lajša odnos z drugimi otroki in odraslimi. Rezultat vsega je čustvena inteligenca na višji ravni in nadpovprečne komunikacijske sposobnosti. Znanstvene študije dokazujejo mnoge prednosti Baby Signs® znakovnega jezika: zmanjšuje frustracije in ustvarja zaupanje, najprej pomaga otrokom hitreje spregovoriti, kasneje pa pomaga pri razvoju govornih veščin, spodbuja intelektualni razvoj, omogoča otrokom da delijo svoj svet, odkriva kako pametni so otroci, spodbuja pozitiven čustveni razvoj, krepi samozavest.

Srečanj Baby signs se udeležuje od 4-8 mamic, ki se pogosto poleg znakovnega jezika učijo tudi drugih trikov, kako ravnati, komunicirati in se igrati z otrokom.

Tečaj masaže za dojenčke

Marsikatera mamica doživlja skrbi in negotovost ob težavah, ki jih ima njihov dojenček: krči in kolike v prvih mesecih, prav tako prebavne težave s težjim odvajanjem, vetrovi... V naslednjih mesecih lahko opazi nemir, kasneje težave z izraščanjem zobkov, marsikateri dojenček tudi težje zaspi. Prav z masažo dojenčka lahko mamica težave omili ali celo odpravi.

Z redno masažo mamica otroka pomiri, saj se sprosti napetost v njegovem telesu. Živčni sistem se uravnovesi, dihanje poglobi, otrok pa se pod toplimi, ljubečimi maminimi rokami popolnoma sprosti, celo utrujen in včasih tudi zaspi. Po masaži je otrok tudi bolj lačen, zato dobro napreduje in se razvija. Z masažo mati otroka giblje, pospešuje njegov krvni obtok, njegovo celotno presnovo, vpliva na zdrav razvoj kože, miškulature in sklepov. Materini mirni gibi sproščajo dojenčka.. Če mati dojenčka dnevno masira 20- 30 min in to počne dvakrat dnevno s 30 do 60 različnimi prijemi, navadno prepreči krče, prebavne težave in težave z izraščanjem zob. Stranski učinki vsakodnevne masaže niso samo sproščenost otroka in optimalen razvoj gibanja, posedanja, plazenja, hoje, mamicami so podarjene tudi bolj mirne noči. Z masažo pa ne pridobi samo otrok, mamica navadno ugotovi, da masaža prija tudi njej. Vsakodnevna masaža prinese mamicami energijo in sproščenost. Masaža ju poveže, otrok se počuti ljubljenega in predvsem varnega. Tako mu občutek varnosti prinese dobro počutje in zadovoljstvo, ki ju izraža z mirnim spancem, v budnem času pa s smehom, veselimi gruljenjem in čebljanjem. Miren, zadovoljen otrok pa je tudi bolj zdrav, zato je masaža priporočljiva za celo obdobje otroštva. Tečaj masaže dojenčka smo v jesenskem času izvedli dvakrat. Tečaj je vodila višja medicinska sestra Mojca Kurent.

Predporodni tečaj

Predporodni tečaj "Čustvena priprava na porod in dojenje" smo v jeseni 2014 izvedli dvakrat, vsak je bil sestavljen iz štirih srečanj:

1.srečanje:

Kako jo najbolje živeti nosečnost in se pripraviti na porod? Praktični nasveti, obogatitev notranje moči, vaje za sproščanje.

2.srečanje:

Porodni načrt, risanje in gibanje.

3.srečanje:

Položaji pred in med porodom, čustvena stabilnost, sprejemanje nelagodja in lajšanje bolečin. S partnerji vadimo položaje, dihanje in masažo

4.srečanje:

Prvi dnevi z novorojenčkom in vzpostavljanje dojenja, prvi masažni prijemi.

Mojca Kurent, višja medicinska sestra, ki tečaj vodi, se močno zaveda večplastnosti odnosa med mamico in otrokom, zato tudi pomaga pri svetovanju mamicam ob prvih težavah z novorojenčki. Zaveda se, da psihično počutje mamic vpliva tudi na počutje otrok, zato mamicam svetuje ob njihovih težavah. Mamice vrednost njene podpore toliko bolj cenijo, ker družba, v kateri živimo globoki subtilni povezavi med mamico in otrokom ne daje pomembne vrednosti. Mojca Kurent ima na tem področju ogromno znanja, saj se nenehno izpopolnjuje.

Knjižne čajanke

Knjižne čajanke smo pričeli izvajati v oktobru. Izvajalka je bila Tadeja Pungerčar, ki je vodila tudi Knjižni klub za otroke. Namen knjižnih čajank je bil, da spodbudimo mamice k branju leposlovnih knjig, o katerih bi se lahko na knjižnih čajankah pogovarjale, delile svojo bralno izkušnjo z drugimi bralkami in spoznale različna videnja posamezne teme, kot tudi, da jih spodbudimo, da si vzamejo čas zase tako z branjem kot z udeležbo na srečanju. Žal pri tem nismo bili pretirano uspešni, saj je bila udeležba na treh knjižnih čajankah zelo slaba – prvič ni bilo nikogar, naslednjih dveh se je udeležila le po ena mamica. Projekt smo po treh poskusih opustili. Zaradi izjemnega zanimanja za predavanja za starše smo čajanke nadomestili z dodatnimi predavanji, v prihodnosti pa nameravamo koncept »knjižne čajanke« usmeriti v branje knjig s področja vzgoje, izobraževanja in nege otroka.

Predavanja za starše v sodelovanju s Familylab

V jeseni 2014 smo v sodelovanju s Familylab izvedli Program »ODGOVORNI STARŠI – ENAKOVREDNI ODNOSI – ČILI IN ZDRAVI OTROCI«, ki sestoji iz serije štirih modulov/predavanj/srečanj za starše. Zasnovali smo jih tako, da se dotikajo temeljnih vsebin in prvin, povezanih z vzgojo, z zdravim psihofizičnim razvojem otroka, dinamiko družinskega življenja in razvojem samospoštovanja kot glavnega psihičnega imunskega sistema, ki deluje dolgoročno zaščitno tako zoper destruktivne momente v teku odraščanja, kakor tudi zoper rizične situacije in dogodke v poznejšem življenju.

Program sestoji iz četverih modulov/srečanj/predavanj, ki smo jih torej naslovili s privlačnejšimi naslovi, vendar pa v vsebinskem smislu še vedno ponujamo enako kakovostno vsebino in širšo, kontekstualno povezano perspektivo. Udeleženci so na vsakem srečanju postavljali konkretna vprašanja in razjasnjevali dileme.

1. Cilji programa

- predstaviti in usvojiti nova spoznanja na področju razvojne psihologije, kakor tudi paradigmatični premik na področju pedagogike in vzgoje otrok;
- širjenje znanja in vedenja o temeljnih razvojnih vidikih otrokovega odraščanja;
- usposobiti udeležence za empatično avtoritativno starševstvo;
- usposobiti udeležence za prepoznavanje odklonskih, destruktivnih ali rizičnih prvin v družinski dinamiki oz. vedenja otroka, ki ga v prvi vrsti razumemo kot simptom destruktivnih dinamičnih procesov, ki potekajo med bližnjimi;
- usposobiti oz. opolnomočiti udeležence za ustrezno ukrepanje v zgornjih primerih;
- usposobiti udeležence za prepoznavanje osebnih ovir in preprek ter notranjih prvin, ki zavirajo ali preprečujejo konstruktivno starševsko vodstvo, ki temelji na spoštovanju sebe in drugega.

S podporo in pomočjo odraslim, ki ne zmorejo vzpostavljati in/ali ohranjati kakovostnih medosebnih odnosov z najbližjimi, delujemo preventivno zoper zasvojenosti pri otrocih in mladostnikih. Vemo namreč, da so dobra samopodoba in izpolnjujoči bližnji odnosi temelj zaščite pred nevarnostjo zasvojenosti. Kako kakovostno je to

dvoje – se pravi samopodoba in odnosi v življenju posameznega otroka – pa v veliki meri odreja narava in kakovost odnosov z njegovimi najpomembnejšimi odraslimi – starši. In ker morajo biti za naravo in kakovost odnosa med odraslim in otrokom vedno odgovorni odrasli, se je v vseh pogledih smiselno posvetiti delu z njimi.

V oktobru in novembru smo izvedli naslednja srečanja:

8. 10. 2014: RAZVOJ OTROŠKIH MOŽGANOV – IN KAJ IMA S TEM VZGOJA?

V možganih ne obstaja le eno možgansko področje, v katero bi shranjevali vse, kar se naučimo. Možgani so kompleksni in tako najdemo v njih več spominskih sistemov z različnimi lastnostmi. Poznamo delovni spomin, ki omogoča hranjenje informacij le za kratek čas, pa dolgoročni spomin, ki ga lahko razdelimo na različne sisteme, od katerih vsakega podpirajo določena nevrnska omrežja. Načine usvajanja znanj, veščin, celo čustev pa imenujemo učenje. Preproste mehanizme učenja opisujemo pri živalih, pa tudi že pri nerojenem otroku v maternici; celo novorojenček ni tako nebogljen, kot se zdi na prvi pogled.

Dotaknili se bomo razvoja otrok in vzgoje s stališča nevroznanosti in naših enkratnih možganov. Pokukali bomo v občutljiva in kritična obdobja, ki omogočajo specifične načine učenja. O učenju bomo govorili v najširšem kontekstu – tudi vzgajanje in starševstvo namreč razumemo kot vzajemni proces učenja, kjer se starši učimo od svojih otrok in eden od drugega in kjer se otroci učijo od nas, odraslih. Prav z našim odnosom, ki je pristen, osebni in vedno dinamičen namreč najbolj vplivamo na izkušnje naših otrok, jih vzgajamo in učimo ter celo fizično spreminjamo strukturo možganov.

Predavateljica: Tina Bregant

22. 10. 2014 OTROCI IN AGRESIVNOST – NOV IN NEVAREN TABU

Agresivnost je socialni odziv, ki se poraja v možganih. Otroci z agresivnim vedenjem izražajo svojo eksistencialno realnost. Otrok je vselej agresiven zaradi nečesa, kar se dogaja – ali se *ne* dogaja – v odnosih, ki jih ima s pomembnimi bližnjimi. Je sistemska reakcija, ne »genetska«. Naša zmožnost »razšifrirati« posameznikovo agresivno vedenje – ne glede na to, za koliko starega človeka gre – pa je sorazmerna z našo zmožnostjo videti onkraj zgolj moralne perspektive in z mero našega samozavedanja.

Predavateljica: Darja Barborič Vesel

12. 11. 2014 TRMA – PROBLEM ALI RAZVOJNI KORAK?

Za otroka je eksistencialno nujno, da čuti sprejetost varne osebe (staršev), njihovo empatijo do svojega doživljanja. Zato je nujno, da starši razumejo razliko med otrokovo potrebo ter željo in v kar največji meri uspejo otrokove eksistencialne potrebe tudi zadovoljiti. Izpolnjevanje želja je za gradnjo zdrave osebnosti sekundarnega pomena. Realno neizpolnjevanje otrokovih želja pa je hkrati nujno potrebno za otrokovo pravočasno spoprijemanje s frustracijami ter s tem opremljenost za kompetentno soočanje s svetom.

Predavateljica: Katja Rovšek Nikitovič

19. 11. 2014 KAZNI, NAGRADE IN SAMOSPOŠTOVANJE

V sodobnem času se izkazuje, da so otroci pogosto vzgajani k razvoju močne samozavesti, tudi na področjih, kjer sicer ni realna, kjer niso realno uspešni. Tovrstne vzgojne prakse otrokom ne koristijo, ter jih ne pripravijo na kasnejše soočanje z življenjskimi preizkušnjami, izzivi. Tako otroci in mladostniki

zaradi notranje, osebnostne nestabilnosti težje presodijo, kdaj postane njihovo vedenje destruktivno (nasilništvo) ali avtodestruktivno (zloraba drog, motnje hranjenja, vse zasvojenosti itn.). Jasno je, da mladim ni mogoče preprečiti stika, soočanja z drogami, ločitvami, preselitvami in drugimi stresnimi situacijami v življenju; potrebno jih je opremiti z notranjo trdnostjo, ki jim bo omogočala suvereno, konstruktivno delovanje v težjih življenjskih situacijah.

Kaznovanje in nagrajevanje v odnosu spodjedata spoštovanje in sta metodi, ki podpirata pogojevanje ter vpregata t.i. moč definiranja ali/in zlorabo moči starejšega, večjega in v vseh pogledih močnejšega starša. Šele z razvijanjem dialoga v družini je možno spoštovanje dostojanstva vseh udeležениh. Konflikt, namesto da ga zadušimo s kaznijo ali nagrado, lahko izkoristimo za globlje spoznavanje tako sebe kot drugega in se iz naše različnosti učimo in bogatimo.

Predavateljica: Katja Rovšek Nikitovič

Predavanje Godija Kellerja - Kako se uči majhen otrok

Ko v šolski politiki ali v medijih uporabljamo koncept "učenje", ponavadi mislimo na kognitivni razvoj, na zmožnost reproduciranja dejstev in reševanja logičnih problemov. V resničnosti je učenje mnogo več.

Še več – učenje je celo boljše, ko ni samo intelektualno, to je v času zgodnjega otroštva.

O tem nam je predaval priznani norveški pedagog in avtor Godi Keller. Predavanja in pogovora se je udeležilo 18 staršev.

1. 4. IZREDNI DOGODKI

Obisk EKIZ KIND UND KEGEL na Dunaju

11. septembra 2014 je celoten kolektiv obiskal Center za starše in otroke (Eltern-Kinder Zentrum) Kind und Kegel na Dunaju. Center in njegove dejavnosti nam je predstavila mag. Katharina Kamelreiter, direktorica centra. Center je urejen v starem petsobnem stanovanju, vendar izjemno skromno opremljen in se tako po urejenosti kot s programom težko primerja z Malo ulico. Center je financiran tako iz državnih kot mestnih sredstev, kljub temu pa so cene programa bistveno višje od naših.

Obisk centra Baboes v Bruslju, Belgija

21. 10. 2014 je v.d. direktorice na povabilo obiskala družinski center Baboes, ki predstavlja enega od treh evropskih modelov družinskih centrov (druga dva sta nemški in skandinavski model) in je hkrati najbolj podoben organiziranosti in konceptu Male ulice. S predstojnico centra, ki je v času obiska ravno pripravljala otvoritev četrtega centra v Bruslju, sva se dogovorili za tesnejše sodelovanje, predvsem pri evropskih razpisih za financiranje dejavnosti, pridobili pa smo tudi koristne informacije o mreži podobnih centrov v Italiji in Franciji.

Pižama party - Noč čarovnic

Večerno zabavo za otroke organiziramo za šolarje prve triade, po izkušnjah se najbolj obnese, če jo organiziramo ob koncu počitnic, kar smo storili tudi 30. 10. Otroci so se naučili koreografije in zaplesali v čarovniških in vampirskih maskah, skupaj so pripravili čarovniško bovlo in pojedli pizzo. Zabava je bila od 18.30 – 21.30, udeležilo se je 16 otrok.

Adventni koledar

1. decembra smo steno pred gozdičkom okrasili z ogromnim adventnim koledarjem (izdelali smo ga iz škatel za čevlje, ki smo jih oblekli v pisan okrasni papir), v katerem so otroci vsak dan – ko so zapeli pesmico – našli majhno darilce (mandarina, okrask za jelko iz mavca, ki so ga morali sami pobarvati, pobarvanko...). Zelo preprosta aktivnost, ki pa je med otroki zbudila izjemno zanimanje in navdušenje, saj so nekateri v Malo ulico prihajali samo zaradi tega.

Obisk Dedka Mraza

Dedek Mraz je Malo ulico obiskal trikrat (26., 27. in 28. decembra). Na splošno navdušenje otrok je prebral nekaj pravljic, pozval otroke, da mu zapojejo nekaj pesmic, jih naučil nekaj pravil lepega obnašanja, potem pa jih seveda obdaril s sladkarijami.

Projekt Neverjetna leta – duševno zdravje vsakemu otroku

Projekt, h kateremu smo kot partnerska organizacija pristopili v začetku leta 2014 (še v okviru JZMZ), je decembra končno uradno dobil potrditev o financiranju s strani Norveškega finančnega mehanizma.

Program Neverjetna leta predstavlja v slovenskem prostoru novost, saj gre za implementacijo večkrat preizkušene, učinkovitega "evidence-based" programa. Ker je program zelo sistematičen in strukturiran (za vsako srečanje za starše je sestavljen zelo podroben program), je omogočeno bolj skladno izvajanje različnih izvajalcev in natančnejša evalvacija uspešnosti. Projekt predstavlja prvo priložnost za vpeljevanje tovrstnega programa na področju duševnega zdravja otrok v Sloveniji. Podporo programu je izrazila tudi široka strokovna javnost na strokovnem srečanju »Razdiralno vedenje otrok na stičišču strokovnih služb« junija 2013, ko je bil program prvič predstavljen v Sloveniji. Program je novost tudi zaradi usmerjenosti v preprečevanje in zgodnje zdravljenje vedenjskih motenj, kar je učinkoviteje kot zdravljenje že utrjene problematike.

Bistvena izhodišča projekta temeljijo na sledečih ugotovitvah:

- **Vedenjske težave v otroštvu vztrajajo v odraslost.** 40% otrok z vedenjsko motnjo razvije v odraslih letih prestopniško vedenje in težavne medosebne odnose. 90% odraslih s prestopniškim vedenjem pa je imelo vedenjsko motnjo že v otroštvu (1).
- **Vedenjske motnje v otroštvu zvišujejo tveganje za druge duševne motnje kasneje.** Tudi če pri prehodu v odraslost vedenjska motnja izzveni, ostaja višja obolevnost za druge duševne motnje.
- **Raziskave potrjujejo, da je vedenjske motnje v zgodnjem obdobju odraščanja mogoče preprečevati (3).** Program Incredible Years je eden od programov z največ dokazi o učinkovitosti v preprečevanju in zdravljenju vedenjskih motenj pri otrocih.
- **Preprečevanje in zgodnje zdravljenje vedenjskih motenj je finančno upravičeno.** Otroke z vedenjskimi težavami je potrebno obravnavati zgodaj in tako zmanjševati kriminalna dejanja v adolescenci in odraslosti. Raziskave potrjujejo, da so izdatki družbe za posameznike z vedenjsko motnjo desetkrat višji v primerjavi s tistimi brez nje (2). Finančne obremenitve družbe gredo prek resorjev šolstva, zdravstva, sociale in pravosodja (2).

Projekt se bo pričel izvajati v začetku leta 2015, najprej z izobraževanjem sodelavcev, ki bodo starševske treninge vodili, ter nato s tremi sklopi treningov.

1.6. GOSTINSKA DEJAVOST

Gostinska dejavnost na Mali ulici je pomembna stranska dejavnost, ki bogati našo ponudbo. Starši si prav in samo na Mali ulici lahko privoščijo kavico v (relativnem) miru, zato je nujno, da jo ponujamo – tako kot tudi druge napitke in prigrizke, ki pridejo prav tako staršem kot otrokom. Trudimo se, da je ponudba čim bolj zdrava; sodelujemo z Zavodom Kalejdoskop, ki nam dnevno dostavlja svežo zelenjavno juho iz ekoloških sestavin, pa tudi lično pakirane oreške in rozine. Poleti smo ponudbo

obogatili s sladoledom, ki se zaradi slabega poletnega vremena ni prodajal tako, kot bi si želeli. Občasno damo v ponudbo tudi druge sezonske artikle, kot npr. krofe za pusta ipd.

Iz gostinske dejavnosti smo v obdobju 1.7. – 31. 12. 2014 zabeležili 16.166,90 € prihodkov, kar pomeni ca 11 % od vseh prihodkov.

8. PROMOCIJA IN MEDIJSKE OBJAVE

Dejavnosti in program Male ulice smo dosledno objavljali na spletni strani in FB profilu. Redno smo programske aktivnosti objavljali tudi na www.napovednik.com ter v tiskani izdaji Napovednika. Nedeljske lutkovne predstave smo redno najavljali tudi v napovedniku »za otroke« v Nedelu. Članek o Mali ulici smo objavili v poletni izdaji »Ljubljana In pocket«, ki je namenjen turistom, kar se je tudi poznalo na obisku.

Letaki, ki obveščajo o naših aktivnostih, so na voljo v vseh enotah Mestne knjižnice Ljubljana, v hotelih (angleška in slovenska verzija), gledališčih, muzejih in drugih javnih institucijah ter v nekaterih lokalih.

Druge, bolj sistematične promocije nismo izvajali iz zelo preprostega razloga – Mala ulica ob deževnih dneh in ob koncu tedna pogosto poka po šivih in jo moramo zapreti. To seveda včasih povzroči tudi nejevoljo staršev in otrok, kar je razumljivo, zato starše spodbujamo, da pridejo ob urah, ko Mala ulica še ne bo polna, oz. da stanje prej preverijo po telefonu. Vsekakor pa smo mnenja, da dodatna promocija glede na dober obisk ni potrebna in ekonomsko upravičena. Res je, da bi se obisk lahko še povečal ob dopoldnevih ob delovnikih, zato bomo v prihodnje promocijo izvajali zgolj ciljno usmerjeno na mamice na porodniškem dopust, ki so najverjetnejše obiskovalke v tem času.

Spletna stran www.malaulica.si in E-novice

Na spletni strani je objavljen program za en mesec vnaprej in ga sproti ažuriramo, o posebnih dogodkih pa naročnike E-novic še posebej obveščamo. V letu 2014 smo poslali 16 E-novic, katerih število prejemnikov se je od števila 424 v začetku leta povečalo na 678.

Facebook

Število všečkov na naši FB strani se je iz januarja 2014 do decembra 2014 povečalo s 1084 na 2079. Posamezne objave dosegajo od 200 do 2000 prejemnikov. Trudimo se objavljati ne le napovedi dogodkov, ampak tudi poročila o dogajanju, kar je včasih težavno zaradi prepovedi objav fotografij otrok.

9. OBISK DRUŽINSKEGA CENTRA MALA ULICA V LETU 2014

DATUM	DNEVNA 1 OTROK	DNEVNA DRUŽIN- SKA	LETNA 1 OTROK	LETNA DRUŽIN- SKA	SPREMLJE- VALCI	SKUPAJ VSTOPNIC	SKUPAJ NAJMANJ* OBISKO- VALCEV	% VSTOP- NIC	% OBISKO- VALCEV
JAN	302	462	116	233	60	1173	2981	10,90%	11,41%
FEB	322	505	76	351	64	1318	3428	12,25%	13,12%
MAR	319	264	43	235	74	935	2295	8,69%	8,79%
APR	293	284	70	198	84	929	2256	8,63%	8,64%
MAJ	243	160	57	167	36	663	1617	6,16%	6,19%
JUN	168	167	42	124	48	549	1341	5,10%	5,13%
JUL	371	222	46	154	68	861	2030	8,00%	7,77%
AVG	356	235	28	123	57	799	1899	7,43%	7,27%
SEP	302	153	54	182	53	744	1770	6,91%	6,78%
OKT	323	148	72	213	66	822	1939	7,64%	7,42%
NOV	475	276	82	222	113	1168	2721	10,86%	10,42%
DEC	316	188	66	143	85	798	1842	7,42%	7,05%
Σ	3790	3064	752	2345	808	10759	26119*	100%	100%

Tabela 3: Obisk Družinskega centra po mesecih

* število obiskovalcev ocenjujemo glede na nakup vstopnic – pri vstopu z družinsko vstopnico tako predvidevamo, da so Družinski center obiskali trije obiskovalci, čeprav lahko (in pogosto je tako) vstopi štiri- ali pet-članska družina. 26.119 je torej najmanjše možno število obiskovalcev glede na nakup vstopnic, v resnici je verjetno višja za nekaj sto obiskov. Žal bi bilo ročno beleženje točnega števila obiskovalcev prezamudno, zato tega ne počnemo.

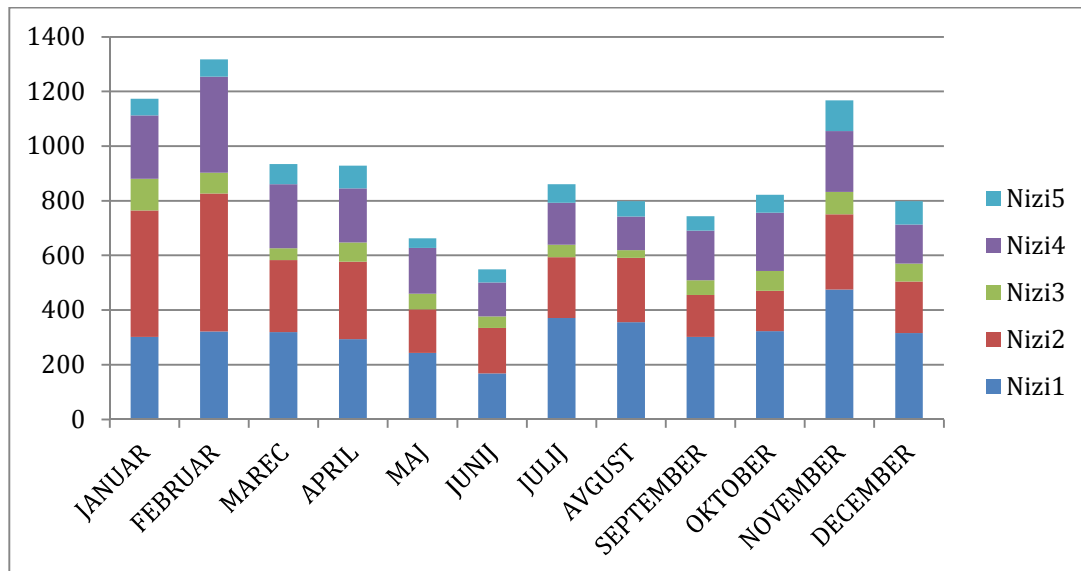

Tabela 4: Prikaz prodaje vstopnic po mesecih

III. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. Uvod

Računovodsko letno poročilo za leto 2014 je pripravljeno na podlagi:

- Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99 in spremembe),
- Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in spremembe),
- Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 54/02 in spremembe),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03 in spremembe),
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05 in spremembe),
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu ter kapitalskih naložb (Uradni list RS, št. 117/02 in spremembe),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01 in spremembe).

Letno poročilo je bilo v predvidenem roku oddano preko spletnega portala AJPES. Potrdilo in računovodski izkazi so v prilogi tega poročila.

2. Splošno o računovodskem poročilu

Računovodsko poročilo, skladno s 6. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe, v nadaljevanju: pravilnik), obsega:

- bilanco stanja,
- izkaz prihodkov in odhodkov ter
- pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Pojasnila k izkazom določa 15. člen pravilnika:

- obvezni prilogi k bilanci stanja:
 - pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in
 - pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

- obvezne priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov:
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Računovodska pojasnila, ki jih opredeljuje 15. člen pravilnika, vsebinsko odgovarjajo in povzemajo določbe 26. člena pravilnika.

3. Računovodske informacije

- Sodila uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Javni zavod Mala ulica vodi prihodke in odhodke, povezane z izvajanjem javne službe, ločeno od prihodkov in odhodkov doseženih z delovanjem na trgu. Stroške in prihodke evidentira v skladu z določili 48. in 60. člena pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Kot prihodki, povezani z izvajanjem javne službe se izkazujejo vsi prihodki, prejeti iz sredstev javnih financ, ter drugi prihodki povezani z izvajanjem javne službe. To so predvsem namenski prihodki staršev otrok za izvajanje počitniškega varstva, organizacijo rojstnodnevnih proslav, dnevnega varstva otrok, finančni prihodki ter drugi prihodki.

Prihodke dosežene na trgu predstavljajo prihodki iz naslova delovanja čajnice in oddaje prostorov v uporabo.

Pri evidentiranju odhodkov se uporablja stroškovna mesta za posamezna področja, kot so splošni stroški, programski stroški ter stroški povezani s tržno dejavnostjo. Vendar pa v okviru posameznega stroškovnega mesta zavod nima določenih sodil za delitev odhodkov na odhodke iz javne službe in odhodke iz tržne dejavnosti. Odhodki, ki so neposredno povezani s tržno dejavnostjo (čajnica) so prikazani v izkazu prihodkov in odhodkov v dejanskem znesku, pri ostalih odhodkih pa je upoštevano razmerje med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe in prihodki iz tržne dejavnosti.

- Dolgoročne rezervacije

Zavod nima dolgoročnih rezervacij.

- Presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov

Zavod na dan 31.12.2014 izkazuje v bilanci stanja nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki v višini 19.315 € po obdavčitvi. Zavod bo presežek prihodkov nad odhodki uporabil za nakup opreme.

- Podatki o stanju nepravilnih terjatev ter ukrepov za njihovo poravnavo oziroma razlog neplačila

Ob koncu leta 2014 so v bilanci stanja izkazane terjatve v znesku 30.976 € in sicer:

- terjatve do uporabnikov EKN v višini 9.522 €.

Terjatve do uporabnikov EKN se nanašajo na povračila izplačanih nadomestil plač in na obresti od denarnih sredstev na vpogled. Terjatve se poravnajo v rokih.

- Dani predujmi in varščine v znesku 1.234 €
- Dobroimetje na računu v znesku 19.673 € in
- Denarna sredstva v blagajni čajnice 547 €

Aktivne časovne razmejitev v znesku 7.478 € predstavljajo zahtevek za materialne stroške do financerja za račune, ki se nanašajo na leto 2014.

- Podatki o neporavnanih obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo ter o vzrokih neplačila

Kratkoročne obveznosti na dan 31.12.2014 znašajo 22.360 €, od tega:

- obveznosti do zaposlenih iz naslova plač v višini 8.248 €,
- obveznosti do dobaviteljev v višini 12.127 €,
- obveznosti za dajatve iz naslova plač in drugih dohodkov v višini 1.941 €,
- obveznosti do uporabnikov EKN v višini 44 €.

Obveznosti iz naslova plač izhajajo iz obračuna za mesec december 2014 in so bile poravnane v začetku januarja 2015. Obveznost do dobaviteljev in uporabnikov EKN predstavljajo obveznosti iz naslova prejetih računov za opravljene storitve, ki zapadejo v plačilo v letu 2015. Na dan 31.12.2014 zavod nima neporavnanih zapadlih obveznosti.

Pasivne časovne razmejitev v znesku 7.160 € izhajajo iz obveznosti pri odcepitvi od Javnega zavoda Mladi zmaji dne 30.6.2014.

- Viri sredstev, uporabljeni za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva ter dolgoročne finančne naložbe (finančne naložbe in posojila)

Sredstva, ki so bila uporabljena za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva ter neopredmetena sredstva so bila pridobljena z delovanjem tržne dejavnosti, s prenosom sredstev iz Javnega zavoda Mladi zmaji in s prenosom sredstev v upravljanje od ustanovitelja.

Zavod nima finančnih naložb in posojil.

- Naložbe prostih denarnih sredstev

Zavod nima prostih denarnih sredstev.

- Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

Vrednost stalnih sredstev v bilanci stanja v letu 2014 predstavljajo investicije v osnovna sredstva, amortizacija in odpisi po inventuri. Investicije v letu 2014 znašajo 1.174.536 €.

Glavne spremembe vrednosti stalnih sredstev predstavljajo:

- računalniška oprema v višini 4.059 €
- programska oprema v višini 1.811 €
- druga oprema v višini 32.667 € in
- obnova stavbe na Prečni ulici 1.135.999 €

Pri obračunu amortizacije za leto 2014 je bil upoštevan Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05 in spremembe). Amortizacija in odpisi znašajo 21.597 € in je bila v večini krita v breme obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje. Neodpisana vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev znaša konec leta 1.152.939 €.

- Vrste postavk, ki so zajete v znesku, izkazanem na kontih izven bilančne evidence

Konti izven bilančne evidence v letu 2014 niso bili uporabljeni.

- Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti

Pomembnejša opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva še niso v celoti odpisana.

- Drugo kar je pomembno za popolnejšo predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja

Ni posebnosti.

4. Priporočila

Ni dodatnih priporočil.

5. Zaključek

Letno poročilo Javnega zavoda Mala ulica za leto 2014 bo obravnaval svet zavoda na seji v mesecu februarju 2015.

Ljubljana, februar 2015

